

SKUPŠTINA CRNE GORE

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PREDSJEDNIKU

Aleksi Bečiću

PRIMLJENO:	16. 12.	2021. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	19-6/21-6/3	
VEZA:		
EPA:	316XXVII	
SKRAĆENICA:		PRILOG:

Na osnovi člana 148. Poslovnika Skupštine Crne Gore, podnosimo amandman na PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O SOCIJALNOJ I DJEČJOJ ZAŠTITI, BR. 19-6/21-6 , EPA: 316 XXVII

AMANDMAN 1

Član 154 stav 5 mijenja se na način što se poslije riječi “zakona” dodaje: “osim za troškove funkcionisanja dnevnih boravka za djecu i mlade sa smetnjama i teškoćama u razvoju, čije će troškove usluga država sufinansirati u svakoj opštini.”

O b r a z l o ž e n j e

Uloga države i resornog ministarstva je da podržava i pomaže osnivanje i funkcionisanje svih socijalnih servisa, kako u smislu edukacije i logistike, ali i kroz finsnijsk učešće, te da zajedno sa partnerima sa lokalnog nivoa i civilnim sektorom rade na unapređenju položaja najranjivijih kategorija stanovništva.

U cilju promovisanja većeg stepena ostvarenja prava djece i omladine sa smetnjama i teškoćama u razvoju, njihovu socijalizaciju i integraciju u zajednicu na principima jednakih mogućnosti i pripreme za inkluzivno obrazovanje ili povećanje samostalnosti i vještina u skladu sa njihovim preostalim mogućnostima, osnovani su dnevni centri u brojnim opštinama.

Dnevni centri (dnevni boravci za djecu i mlade sa smetnjama u razvoju) su se pokazali kao jako uspješni servisi, gdje se mladi navikavaju na jednu toplu atmosferu, druženje, izlete, socijalizaciju i “ozdravljenje” u mjeri kojoj njihove dijagnoze to dozvoljavaju. Kod nekih je psihofizički napredak više nego evidentan. Tome u prilog govori i pozitivno mišljenje roditelja, odnosno staratelja korisnika, koji su prepoznali da njihovoj djeci u velikoj mjeri prija ovaj servis.

Od osnivanja dnevnih centara u Crnoj Gori, država je participirala u djelu smjestaja korisnika u iznosu od: 150 eura punodnevn i 75 eura poludnevni boravak. Većina dnevnih centara pruža

različite usluge: dnevni boravak, prevoz, ishranu, fizikalnu terapiju, pojedini centri su uveli i uslugu savjetovanja. Djeci i mladima omogućena je i ishrana: doručak, užina i ručak.

Mjesečne troškove ustanova čine plate zaposlenih, gdje su zbog procedure licenciranja neophodni stručni radnici, stručni saradnici, saradnici. Zatim troškovi goriva i održavanja vozila, troškovi ishrane, troškovi radnog i kancelarijskog materijala, troškovi nabavke, održavanja i popravke opreme i namještaja, troškovi za higijenu, troškovi struje, vode i komunalnih usluga, interneta, telefona, troškovi knjigovodstva, sigurno okruženje (sanitarni pregledi, renoviranje i rekonstrukcija, krečenje...), razvoj potencijala korisnika (edukativni materijal, medicinski materijal, potrošni materijal, stručna usavršavanja, edukacije), izleti, službena putovanja i sl. Sve to na mjesečnom nivou zavisno od opštine iznosi od 870 do 1270€ po korisniku, što za opštine predstavlja veliki izdatak. Opštine u svojim budžetima izdvajaju značajna sredstva za rad DC, mahom preko 130.000€ na godišnjem nivou.

Intencija je da se usluge prebace na lokalni nivo i da se prošire, što je i realna potreba. Međutim, ukoliko država ne bude participirala i podržavala usluge iz oblasti socijalne i dječje zaštite teško da će se i već uvedeni servisi biti održivi, a o novim je iluzorno i razmišljati.

AMANDMAN 2

U članu 158 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

“Izuzetno od stava 1 ovog člana sredstva za usluge dnevnog boravka u ustanovi za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju u potpunosti obezbjeđuju država i lokalna samouprava”.

Dosadašnji članovi 3 i 4 postaju članovi 4 i 5.”

O b r a z l o ž e n j e

Zakon o socijalnoj i dječjoj zaštiti, u članu 158 propisuje da korisnici, roditelji odnosno srodnici korisnika participiraju u troškovima usluga u ustanovama socijalne i dječje zaštite.

Imajući u vidu potrebu države da obezbjedi usluge u ustanovama, a prije svega usluge dnevnog boravka, u poslednjih 10-ak godina, u mnogim opštinama su otvoreni dnevni centri za djecu i mlade sa smetnjama i teškoćama u razvoju. Finansiranje je bilo obezbjeđeno kroz opštinske budžete, s tim da je i Ministarstvo rada i socijalnog staranja vršilo sufinansiranje u iznosu od 150€ po korisniku. Važno je pomenuti i činjenicu da je upravo Ministarstvo davalo preporuke za otvaranje dnevnih centara, kako kroz zakonsku regulativu i podzakonske akte, ali i u neposrednom kontaktu i sastancima održanim sa opštinama. Međutim, poslednjih mjeseci se lokalne samouprave suočavaju sa prekidom sufinansiranja od strane Ministarstva, prebacujući odgovornost na opštine, a pritom ne želeći ni posjetiti opštine i dnevne boravke: komunikacija na ovu temu, gotovo da i ne postoji.

Efekti i zadovoljstvo korisnika, odnosno roditelja, na postojanje i rad ovih ustanova su u najvećoj mjeri jako pozitivni. U prilog tome govori i činjenica da se u većini opština traži i proširenje usluge, odnosno otvaranje dnevnih boravaka 27+, za korisnike koji su prerasli zakonsku granicu boravka u dnevnim boravcima da djecu sa smetnjama. Korisnici se osjećaju dobro i "ušuškan" u prijatnom ambijentu koji imaju u dnevnim boravcima. Brojne sociološke, psihološke i terapijske aktivnosti pokazale su se kao prilično uspješne, a najviše u pogledu socijalizacije djece i mladih sa smetnjama u razvoju.

Sa druge strane, porodice čija su djeca ili srodnici korisnici dnevnih centara, u najvećoj mjeri su materijalno u teškom položaju. Upravo zbog zdravstvenog stanja svoje djece, nerijetki su primjeri da je jedan od roditelja mora prestati sa radom, da bi se posvetio brizi o djetetu. U takvim slučajevima porodice žive od jedne plate i često, na žalost, preživljavale pravu agoniju kako preživjeti i savladati sve teškoće i životne patnje. Samohrane roditelje je suviše i komentarisati, a na žalost i njih ima dosta.

Upravo iz razloga teškoće u funkcionisanju porodica koja godinama vode brigu o djetetu sa smetnjama u razvoju, te obaveze države da ovakvim porodicama u najvećoj mogućoj mjeri izađe u susret, kako kvalitetnim i dostupnim servisima, tako i obaveznom finansiranju, odnosno sufinansiranju istih, predložen je navedeni amandman.

U budžetu opština mogu se obezbijediti sredstva za materijalna davanja u socijalnoj i dječjoj zaštiti propisana ovim zakonom i za usluge socijalne i dječje zaštite, kao što su: pomoć u kući, dnevni boravak, usluge narodne kuhinje, odmor i rekreaciju djece, stanovanje uz podršku, smještaj u prihvatilište - sklonište, stanovanje za socijalno ugrožena lica, u skladu sa zakonom i druge usluge u skladu sa svojim materijalnim mogućnostima.

Ukoliko opštine nijesu u mogućnosti da obezbijede sredstva za usluge iz stava 4 člana 158 zakona, u njihovom finansiranju učestvovaće država, u skladu sa članom 156 ovog zakona, osim za korisnike dnevnog boravka djece i mladih sa smetnjama i teškoćama u razvoju, čije će troškove usluga država sufinansirati u svakoj opštini u cilju održivosti ove usluge.

POSLANICI

Vladimir Joković

mr Danijela Đurović

Dragan Ivanović

Milosava Paunović

Dragan Vukić